

1. Viimastel aastatel on saagenud ühe Ameerika turismiobjekti juures juhtumid, kus turistid tulevad kanamunadega, et kontrollida paigaga seonduva linnalegendi vettpidavust. Kuivõrd panni neil kaasas reeglina pole, on tavaline, et munad lüüakse katki kividele. Sestap pidi eelmisel suvel rahvuspargi, kus see objekt asub, juhtkond tegevuse otsesõnu keelama. Mis paigast on jutt?

2. 7. oktoobril 2013. aastal tähistati Inglismaa Jalgpalliliidu (FA) 150. sünnipäeva. Tähtpäeva auks pidasid omavahelise kohtumise kaks vanimat amatöörklubi FC Civil Service ja FC Polytechnic. Kohtumine lõppes viimati mainitute 2:1 võiduga. Juubelimängu tegi eriliseks hoopis aga koht, kus mängiti. Kus siis mängiti?

3. Daam vasakul on direktori ametikohal Euroopa Komisjoni kaubanduspeadirektoraadis. Noormees paremal on kultusliku staatuse omandanud "Vanamehe" multikate režissöör. Kui ühitada mõlema perekonnanimed, saab neist (peaaegu) kokku ühe Dustin Hoffmani legendaarse tegelaskuju nime. Nimetage need perekonnanimed!

4. Maailma üht mainekaimat tsirkusefestivali peetakse igal aastal reeglina jaanuari lõpus-veebruari algul. Festivali tarbeks on ehitatud ka eraldi paik, mis tundub kui Chapiteau. 1974. aastast peetava festivali peaaühinnaks on Kuldsed Klounid. Küllastajate hulgas võib sageli näha ka kohalikku riigipead. Kus see festival toimub?

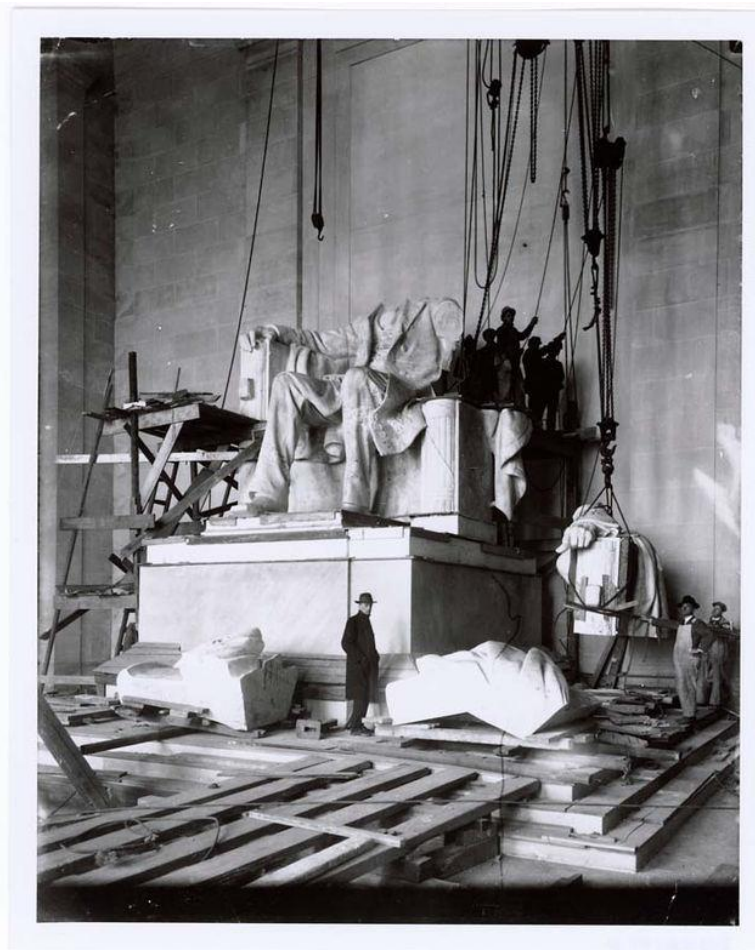
5. Austraalia ilmselt tuntuima ansambli AC/DC asutasid 1973. aastal kaks venda: Angus ja Malcolm Young. Millise 1970. aastate lõpul asutatud sama mandri bändi tuumiku moodustasid aga kolm venda Farrissi (Andrew, Tim ja Jon)? Algselt oligi ansambli nimeks The Farriss Brothers. Kuigi vahepeal kandis bänd suuri kaotusi, siis aktiivsest lavategevusest loobuti alles paar aastat tagasi.

6. Millise organisatsiooni hümn (tunnusmeloodiat) kuulete?

7. Washingtonis asuv Rahvusgalerii sai alguse 1930. aastatel, kui tuntud metseen Andrew Mellon kinkis Ameerika Ühendriikide valitsusele 21 meistriteost. Kõik teosed, mille hulgas olid näiteks Tiziani „Veenus peegliga” ja Raffaeli „Alba Madonna”, pärinesid ühest kohast. Kust Mellon need ostis?

8. Eelmisel nädalal saime Tartu meistrivõistluste üksikmängul teada, miks arvati olümpiaprogrammist välja kunsti- jm konkursid. Teen minagi küsimuse olümpiaajaloost. Pierre de Coubertin oli ROK-i president peaaegu 30 aastat, ent sellesse aega mahub periood (1916-1919), kus tegelikult presidendiks oli teine parun – Godefroy de Blonay. Miks de Coubertin ajutiselt oma ametist taandus?

9. Pildil näete Daniel Chester Frenchi (1850–1931) poolt loodud skulptuuri paigaldamistöid 1920. aastal. Kuigi skulptori nimi viitab Prantsusmaale, ei asu kuju seal. Mis/kelle skulptuuriga on tegemist?

10. Kui eestlaste vabaõhumuuseum asub Rocca al Mare, siis soomlastel on samalaadne asutus lausa eraldi saarel, mõne kilomeetri kaugusel Helsingi kesklinnast. Mis nime kannab see saar?

11. Oskar Schindleri heategudest II maailmasõja ajal on kuulnud paljud, ent millise kuulsa helilooja erasekretäriks oli tema elu lõpuaastatel Anton Schindler (eluaastad 1795–1864)? 1840. aastal oli ta esimene, kes avaldas helilooja biograafia.

12. 11. detsembril 1939. aastal lasi Nõukogude allveelaev põhja Eesti auriku Kassari. Samal ajal oli ajakirjandusel veel üks mure - nimelt ei olnud mõnda aega teavet 9. detsembril Tallinnast Stockholmi siirdunud ristluslaevast, mille pardal oli 186 reisijat ja 33 meeskonnaliiget. Siiski ei olnud juhtunud halvim stsenaarium, vaid sakslased olid laeva kinni pidanud ja Swinemünde sadamasse eskortinud. Millist tuttavlikku nime kandis see ajutiselt kadunuks jäänud ristluslaev?

13. Millise hiljutise moehulluse algatajaks oli ameeriklasest DJ Baauer, kui ta avaldas hullusega sama nime kandva loo? Näete pildil hullusega kaasa läinud Manchester City jalgpallureid.

14. Veel enne, kui Eesti talupojad pärisorjusest vabastati, oli 1804. aasta seadus Liivimaal, mis laienes järgmisel aastal Eestimaaile. Nagu ikka, levis hulgaliselt kuulujutte, et mõisnikud olla Aleksander I hea seaduse salamahti ära vahetanud, seal aga keelatud öine rehepeks ära. Ühes Harjumaa mõisas läks seetõttu mölluks. 11. septembril 1805 teatasid talupojad parun von Tiesenhausenile, et nemad enam öösiti reht ei peksa. Parun püüdis ähvardustega meeste meelt muuta ja lasi kinni võtta peaässitaja. Kui viimast hakati Tallinna kohtu alla viima, kihutasid talupojad vahistajatele järele ja päästsid ta vabaks. Mäss levis kõikjale ja parun palus riigivõimult sõdureid. Põhilööming toimus mõisas 2. oktoobril. Talupoegadest sai kuus surma, kolm surid haavadesse hiljem. Sõduritest sai üks surma ja kümme rohkem või vähem vigastada. 72 talupoega peksti armutult turupäeval Tallinnas Raekoja platsil ja paljud saadeti seejärel Siberisse. Kus mürgel toimus?

15. Oma karjääri tipus olles (7 aasta jooksul) osales ta 119 võistlusel, millest võitis 115. Tema alistanute hulgas olid vaid olümpiavõitjad Joaquim Cruz ja Paul Ereng (800 m jooks), maailmameistrid Steve Cram (1500 m) ja Yobes Ondieki (5000 m) ning olümpiapronks Alessandro Lambruschini (3000 m takistusjooks). Kelle hiilgav karjäär?

16. Sir Fred Hoyle (1915–2001) oli Briti astronoom ja kosmoloog, kes töötas aastaid Cambridge'i ülikooli astronoomiainstituudis (sh direktorina). Ta sai teadusmaailmas kuulsaks statsionaarse Universumi (*Steady State*) mudeli loojana. Kuivõrd eelpoolnimetatut on midagi sellist, mis jääb laiadele massidele täiesti mõistetamatuks, tuuakse Hoyle'i esile ühe termini väljaütlejana, mida ta esmakordselt tegi BBC raadioetris. Termin on tegelikult küll veidi eksitav, ent siiski laialtkasutatav. Millest jutt?

17. 1950. aastatel rajati Egiptuses Assuani tamm ning ehituse tõttu sattusid ohtu mitmed Vana-Egiptuse muistised. Kui näiteks Abu Simbeli tempel koliti lihtsalt kõrgemasse kohta, siis paar iidset templit vahetasid kodumaad. Denduri tempel leidis uue asupaiga New Yorgis Metropolitanis kunstimuseumis. Pildil asuv Debodi tempel asub nüüd aga ühes Euroopa Liidu liikmesriigi pealinnas. Kus?

18. Pariisis Jardin des Plantes' loodusemuuseumis on osana selle anatoomiakollektsioonist vaatamiseks väljas ka Louis XIV-le kuulunud lemmiklooma skelett. Prantsuse kuningale kinkis selle looma 1668. aastal tema Portugali ametivend Afonso VI. Loom elas Versailles'i lossi loomaaias kuni oma surmani 1681. aastal. Paar aastat tagasi sai skelett tõsiselt kannatada, kui muuseumisse tungis mootorsaega vandaal. Millisest Louis XIV lemmikust on jutt?

19. Pildil on üks Jeruusalemma vanalinna seitsmest väravast, mille kohta kasutusel nimed nagu Schechemi ja Nabluse värav või Bab al-Nasr (Bab al-Amud). Laias maailmas tuntakse seda loodesuunas avanevat väravat aga tuntud sihtkoha järgi, kuhu kulges sellest väravast alanud tee. Mis sihtkoht?

20. Kuulete Hollywoodi õudusfilmide staari Vincent Price'i. Tema tekst ei pärine aga üldse mõnest filmist, vaid ühest legendaarsest muusikavideost. Nimetage selle pealkiri/esitaja!

21. Milline, uut ajastut arvutimaailmas tähistav, logo on pildil?

22. Need vikerkaarakarva puud on ainsad oma perekonna liigi esindajad, mis kasvavad põhjapoolkeral. Neid võib looduslikult leida näiteks Uus-Britannias ja Uus-Guineal, samuti samuti Serami, Sulawesi ja Mindanao saartel. Mis puuga on tegemist?

23. Sellise terminiga kutsutakse suurenenud kilpnääret. Termin eestikeelseks vasteks on hõõtsik. Tartu asukatele peaks tuttav ette tulema Ülejõel asunud haigla, mida sama nimega kutsuti. Mis termin?

24. Suvel Hannese ja Jaaniga Kuldvillaku pultide taga oli üksjagu irvitamist lillede teema ajal. Seetõttu ütlen ette, et pildil nähtav lill on liilia, aga küsitava lille perekonnale käib ette üks Lõuna-Ameerikale viitav sõna/nimetus. Milline? Lille rahvusvaheline nimi on alströmeeria, mis on tuletatud Linne hea sõbra nimest.

25. Suvel suurte lootustega jalgpalli MM-ile läinud tiitlikaitsja Hispaania lootused purunesid kiiresti. Sama kiiresti purunesid väravavaht Iker Casillase võimalused lüüa üks rekord – nimelt värava puhtana hoidmise oma. Praegu kuulub see endiselt 518 minutiga ühele legendaarsele Euroopa väravavahile (sünd 1960). Casillasel jäi rekordist puudu 40 minutit. Kes on see rekordiomanik?

26. Millise teose peakangelaseks on pildil nähtav printsess Elsa? Teiseks peategelaseks on tema noorem õde Anna.

27. 1916. aastal müüs see riik 25 miljoni dollari eest USA-le kolm saart – St. Croix', St. Thomase ja St. Johni. Enne kui müük teoks sai toimus emamaal rahvahääletus, kus 64,2 % hääletanuist tehingu heaks kiitsid. Mitteametlik hääletus leidis aset ka nimetatud saartel – seal oli pooldajate hulk lausa 99,83 %. Mis riik maha müüs?

28. See 2006. aastal valminud Hollywoodi kassahitt, mis praeguseks saanud juba ka kaks järge, põhineb 1993. aastal ilmunud Milan Trenci lasteraamatul. Raamatu keskmes on üksikisa Hector (filmis Larry) ning tema töö. Mis raamat/film? Pärast filmi linastumist ilmus omakorda Leslie Goldmani noorsooromaan.

29. Erich Honeckeri jalgealune muutus pärast Berliini müüri langemist kodumaal tuliseks ning kohtu- ja süüdimõistmise eest lahkus ta lõpuks eksiili. Ta maandus riigis, kus ootasid teda juba ees abikaasa ning tütar. Viimane oli abielus kohaliku kommunistiga, seega oli sihtpunkt valitud täiesti loogiliselt. Sama riigi pealinnas Honecker ka 1994. aastal 81-aastasena suri. Kus veetis Honecker oma elu lõpu?

30. 2014. aasta jalgpalli MM-il oli eduka Costa Rica koondise üheks võtmemängijaks ... Ignacio Tejada Valverde (sünd 1992), kes klubijalgpalli mängib Prantsusmaa esiliigas Eviani klubis. Lisaks mehe südikale mängule MM-il pälvis tähelepanu ka mehe üsna kummaline eesnimi. See on pandud ühe tema sünni ajal riigijuhiks olnud mehe perekonnanime järgi. Kellest on jutt?

31. Vasakpoolsel pildil on Igor Sikorski konstrueeritud I maailmasõjas kasutusel olnud pommitaja, parempoolsel pildil aga Iturupi saarel asuv juga, mis oma 141 meetriga Venemaa üks kõrgemaid. Milline on nende ühine, slaavi mütoloogias pärit nimi?

32. Seoses eelmisel suvel aset leidnud nn Kultuurikatla intsidendiga, kus politsei rakendas väidetavalt räiget vägivalda väidetavalt rahumeelsete peokülastajate peal, tõusis esile ka end elustiili klubiks ja liikumiseks nimetav rühmitus. Aktiivset politseivastast retoorikat esindanud liikumine tegeleb tänavakultuuri edendamise jmt. Omatakse omanimelist rõivabrändi ja tegeletakse tätoveerimisega. Üks kesksemaid nimesid, kes on seoses liikumisega ajakirjandusest läbi käinud, on Andrus Elbing alias Beebilõust. Mis liikumine?

33. Hea Tahte mängud oli siiski üsna üürikeseks jäänud sporditraditsioon. 2005. aastal tühistati nii tol aastal aset leidma pidanud suve- ja talimängud. Seega jäi ainsaks korraks, kui Hea Tahte mängud toimusid talvel, aasta 2000. Millises endises olümpiapaigas neid mängu peeti?

34. Rahvusvahelise humanitaarõiguse üheks nurgakiviks on selles linnas sõlmitud konventsioon, mis kaitseb sõjavangide, tsiviilelanike, meditsiinipersonali jne. õigusi konfliktiolukorras. Tegelikult oli see konventsioon järjekorras neljas, täiendades samas sõlmitud 1864., 1906. ja 1923. aasta kokkuleppeid. Konventsiooni täiendavad 1977. aastal vastu võetud lisaprotokollid. 1949. aasta konventsioon oli see, mille alusel 1980. aastate lõpus keeldusid mõned julged Eesti noormehed minemast aega teenima okupatsiooniväkke. Mis linn? Praeguseks on konventsiooni ratifitseerinud 196 riiki - tõsi, osad teatavate reservatsioonidega.

35. Mees pildil on põhitegevusalalt kunstnik ning töötab EKA-s õppejõuna. Noorematele generatsioonidele pole jäänud märkamata aga tema tegevus reggae-muusika populariseerimisel Eestis. Peamiselt koos Ringo Ringveega on ta aastaid vedanud Raadio 2-s saadet „Reggae Power” ning korraldanud legendaarseid tantsuüritusi nimega Bashment. Loogilise jätkuna ilmus mehe sulest eelmisel aastal raamat „Minu Jamaica”. Kes?

36. Mõttetu ja võimalik, et ka lihtne arvuküsimus: mitu pinti mahub ühte gallonisse?

37. Kirjanik Daniel Keyes sai kuulsaks eelkõige 1959. aastal ilmunud jutustusega (eesti keeles 1976. aastal Jaan Kaplinski tõlkes). 1966. aastal kirjutas ta jutustuse alusel romaani, mis eesti keeles ilmus 2011. aastal Marja Liidja tõlkes. Mis on legendaarse jutustuse pealkirjaks? Teos on leidnud tee ka Eesti lavalaudadele, kui Kertu Moppel lavastas selle 2012. aastal Rakvere Teatris monoetendusena.

38. Tuntud ja dramaatiline hetk minevikust, kus Saksa kantsler Willy Brandt 1970. aastal põlvitab. Millise mälestusmärgi juures ta seda tegi?

39. Piltidel on maailma kirjandusklassikasse kuuluva teose üks peategelastest preili Havisham. Mis romaanist ta pärineb?

40. Kuuldav laul loodi 1880. aastal helilooja Luigi Denza poolt. Sõnad kirjutas ajakirjanik Peppino Turco. Pealkirjas „Funiculì, Funiculà" olevad sõnad viitavad sellele, et laul kirjutati uhke kõisraudtee valmimise auks. Nimetatud rajatis hävis 1944. aastal, kuid selle osasid säilmeid võib näha tänapäevalgi. Millise tuntud vaatamisväärsuseni see kõisraudtee viis?

41. Millise institutsiooni moodustavad hetke seisuga Meelis Eerik, Meelika Aava, Airi Mikli, Aaro Mõttus, Aivar Rahno ja Dilaila Nahkur-Tammiksaar? Üks nimi on jäänud nimetamata.

42. Põhja-Aafrika köögis on levinud savist pott, mille selle peal on kõrge, mütsi meenutav kaas. Poti sisu koosneb juurviljadest ja lihast, mis on laotud nii, et kaane alla tekib kõrge kuhi. Sellest kuhjast tuleb läbi süüa. Millist ühist nime selline hautis ja pott kannavad?

43. Millise institutsiooni juhtide loetelu algab Douglas Fairbanksiga ning lõpeb hetkel Cheryl Boone Isaacsiga? Ta on ametis 2013. aastast ning tema puhul tavatsetakse ajastule kohaselt nimetada, et tegemist on esimese afroameerika naisega (üldse on ta kolmas naine) sellel ametikohal.

44. Pildil näete meest, kes töötab 2010. aastast Baltmani peadisainerina. Tema pärisnimi on Aivar Lätt, aga paremini tuntakse teda hispaaniapärase kunstnikunimega, mille pani talle ametiõde Gerly Tinn. Kuidas see kõlab? 2013. aastast on mees ka Kuldnõela laureaat.

45. 1960. aastal selle klubi peatreeneriks nimetatud ungarlane Bela Guttmanni võitis klubiga nii 1961. kui ka 1962. aastal Meistrite karikasarja (finaalis alistati vastavalt Madridi Real ja FC Barcelona) ning küsis seepeale palgatõusu. Klubi keeldus raha välja käimast ning Guttman astus ametist tagasi sõnadega: „Euroopas ei võida te ainsatki karikat järgmised 100 aastat!“ Klubi on pärast 1962. aastal võidetud tiitlit kaotanud järjest kaheksa eurosarja finaali – Meistrite karikasarjas 1963, 1965, 1968, 1988, 1990, UEFA karikasarjas 1983 ning Euroopa liigas 2013, 2014. Seega räägitakse Guttmanni needusest. Millist klubi see hirmus needus vaevab?

46. Koomiksimaailmas on populaarseks trendiks moodustada superkangelastest meeskondi (nagu näiteks X-mehed). 1980. aastatel tuli DC Comics välja uue koomiksiga, kus tegutseb tiim nimega The Outsiders. Gruppi kuuluvad tegelased nagu Geo-Force, Katana, Halo, Metamorpho jt. Grupi formeerijaks oli aga meile kõigile hästi tuntud superkangelane. Kes?

47. Naisterahvas pallimänguvõistkonna eduka treenerina pole Eestis kuigi levinud nähtus. Üheks erandiks on aga 1954. aastal sündinud korvpallitreener, kes ka ise 1970. aastatel TRÜ esindusnaiskonnas ja Eesti koondises mängis. Seejärel on ta töötanud aga aastakümneid Tallinna Ülikoolis ning juhendanud selle kõrgkooli esindusnaiskonda. Maagiliseks arvuks on olnud üheksa: 9 meistrikulda, 9 hõbedat ja 9 karikavõitu. Olnud ka Eesti koondise peatreener (1999-2004). Kes?

48. Pildil olev laulatus toimus üle-eelmisel aastal Prantsusmaal Cannes'i lähistel. Abiellujad on aga põhja-ameeriklased. Meesterahvas kannab nime Chad Kroeger, kaasa on aga muu hulgas tema ametiõde. Kellega on tegemist?

49. Läti korvpallidünastiatest meenuvad huvilistele kohe Valtersid, mina küsin teist, mitte vähem väärikat perekonda. Isa (1935-2013) võitis kolmel aastal (1958-60) järjest Riia ASK mängijana Eurooliiga. Lisaks tuli ta NSVL koondises mängides kolmel korral Euroopa meistriks (1957, 1959, 1961), olümpialt sai aga kolm hõbedat (1956-64). Lisaks veel Riia ASK-ga 4 NSVL meistritiitlit (1955-58). Poeg (sünd 1964) esindas karjääri jooksul küll peamiselt Läti klubisid, aga jõudis mängida ka Moskva CSKA-s, Haifa Maccabis jm. Treenerina on ta juhendanud ka põhiliselt Läti klubisid, kuigi praegu on ukrainlaste Južnõi Himiku peatreeneriks. Kes?

50. Visionäär Elon Musk unistab uutest transpordivõimalustest ja mitte ainult ei unista, vaid paigutab ka raha, et valmiks ülikiirrong, mis liikumiseks kasutab vaakumtunnelit. Esimesena võiks Muski nägemuses valmida „tee“ Los Angelese ja San Francisco vahel, mille rong läbiks poole tunniga. Katserada rajatakse ilmselt kuhugi Texasesse. Projekti lõplikuks teostuseks oleks vaja vähemalt 6 mld. \$. Mis nime see tulevikuraudtee kannab?

51. 1920. aastate alguseks oli Ecuadori majandus rängas madalseisus, Lõuna-Ameerika riik vajab hädaasti turgutavat kapitalisüsti. Riigi päästjaks osutus samal ajal USA-s turule tulnud uudistoode, mis sai tarbijate seas kiiresti populaarseks. 1922. aastal tarbisid ameeriklased küsitavat miljon ühikut päevas. Ecuador, kui tollal toote valmimiseks vajaliku tooraine suurim tootja, tuli majanduskriisist kiiresti välja, sest tooraine hind maailmaturul kerkis ca 50 %. Mis tootest (kaubamärgist) on jutt?

52. Pildil nähtav tummfilmi- ja vodevillistaar elas kõigest 24-aastaseks. 29. novembril 1923. aastal, viibides Texasis filmivõtetel, süttis võtteplatsil tema kleit hooletud visatud tiku tõttu. Ta oli just võttepäeva lõpetanud ja läinud autosse, kui tema kleit tules lahvatas. Rängad põletushaavad ei jätnud elulootust. Temaga sama nime kandis hilisem Hollywoodi diiva (nimi pärines küll esimeselt abikaasalt, mitte tummfilmistaarilt), kelle surma asjaolud on seotud samuti autoga. Nimetage see perekonnanimi!

53. Üks Hispaania sümboliteid on nn Osborne'i härg (Toro de Osborne), mis ühe Hispaania brändi „vapiloom“. Mis nime see kannab?

54. Kui Londoni härrasmees läks prostituutide piirkonda, pakkusid viimased ennast talle sõnadega: „*Ma nii soovin sinuga abielluda.*“ Millise žestiga andis mees märku, et soovib prostituudi teeneid kasutada?

55. Pildil nähtav filmilavastaja ja -stsenarist (1969) on pärit Baierimaalt ja elas 9. eluaastast Davosis. 20-aastasena kolis New Yorki, kus tudeeris filmindust. Tema esimene täispikk film „Everything Put Together“ (2000) pälvis kohe Sundance'i filmifestivalil žürii peapreemia. Hollywoodis on ta teinud järgmised filmid: „Monster's Ball“ (2001), „Finding Neverland“ (2004), „Stranger than Fiction“ (2006), „The Kite Runner“ (2007), „Quantum of Solace“ (2008) ja „World War Z“ (2013). Kes?

56. 1671. aastal sai ohvitser Thomas Blood (1618-1680) Londonis tembuga, mis šokeeris Inglismaad. Páris sihini Blood ei jõudnud, mistõttu jäi ka karistuseta. Mida Blood üritas? Sama tembuga (õnnestunult) sai seriaalis „Sherlock“ hakkama superkurjategija Moriarty.

57. Eelmise aasta veebruaris anti Tallinnas, kirjanike liidu maja musta laega saalis üle viies Jaan Krossi kirjandusauhind, mille pälvis mees, keda žürii otsustas tunnustada Tammsaare suurromaaniga «Tõde ja õigus» soome keelde tõlkimise eest. Romaaniga viis köidet ilmusid Soomes aastatel 2002–2013. Ta on ka tänapäeva olulisemaid Jaan Krossi uurijaid – avaldanud monograafia «Sivistystahto» (2008, ilmus eesti keeles pealkirjaga «Jaan Kross») ning Krossi loominguga soomendajaid (romaanid «Keisri hull», «Rakvere romaan», «Professor Martensi ärasõit» jt). Kes?

58. Millise kahe naaberriigi vaheline sõda vältas ametlikult 14 aastat (1977-1991), kuid mille põhifaaas leidis aset 25. detsembrist 1978 kuni 7. jaanuarini 1979? Põhifaaasi ajal marssis naaberriiki sisse 150 000-meheline armee.

59. Pildil on Tiina Lokilt PÖFF-il (2013) elutööauhinna kätte saanud tollal 75-aastane filmilavastaja, kelle auhinnakapist ei puudu ka Oscar. Samuti preemiaid erinevatelt mainekatelt filmifestivalidelt. 2006. aastal tuli aga välja, et mees on olnud oma riigi julgeoleku koputaja. Kes?

60. Tuntud poksija Rubin „The Hurricane/Orkaan“ Carter mõisteti 1966. aastal eluks ajaks vangimõrva eest, mida ta ei sooritanud. Õigeks mõisteti ja vangist pääses Carter alles 1985. aastal. Ei aidanud ka kuuldav protestilaul, mis tema süüdimõistmise paiku kirjutati. Kes niimoodi Carterile poolehoidu avaldas?

61. Seto Instituudil ilmus hiljuti esimene setukeelne teadusraamat: küsitava Setumaa reisimärkmete tõlgitud ja kommenteeritud väljaanne. Lisaks tõlgitud märkmetele ning autorite kommentaaridele ei puudu raamatust ka küsitava ning tema abilise tehtud joonised ning fotod. Autori märkmed ei anna meile aga vaid infot setude tollase elu, vaid ka tema enda töömeetodite kohta. Kes on selle tähelepanuväärse teose autor?

62. Kes on see nõtkes gasell, keda on kujutatud sellel nõukogudeaegsel ümbrikul?

63. Rootsi üks mainekaimaid spordiauhindu on igal aastal välja antav kuldmedal, mida annab välja üks ajaleht, „aasta tähelepanuväärseima sportliku saavutuse eest”. Esmakordselt 1925. aastal välja antud auhinna sai eelmisel aastal Rootsi naiste teatenelik, kes võitsid suusatamise kuldmedali Sotsist. Mis ajaleht seda välja annab?

64. Vihmametsades elavad laisikute karvatoon (eriti seljal) on sageli taoline rohekas, nagu pildiltki näha. Millest/kellest on taoline ebaharilik värvitoon tingitud?

65. Hugo Chavez'i surma järel tõusis Venezuela presidendiks küsitav mees. Chavez'i asepresident (ning eelnevalt kauaaegne välisminister) on elukutselt bussijuht ja töötanud aastaid ametiühinguliinis. Mees üritab jätkata eelkäija retoorikat ja maneere, kuid on riiki (pakkudes peaaegu tasuta kütust) jõudsalt pankroti suunas liigutamas. Kes?

66. 1912. aastal oli Pariisis esmakordne juhtum, kus pangaröövliid peeti politsei poolt kinni etüülbromaatsetaadi abil. Haagi konventsioon keelanuks selle kasutamise sõjaolukorras, aga tavakodanikest polnud tolles üllas dokumendis juttu. Millega on tegemist?

67. Selle Rootsi suurkompanii asutajaks oli 1862. aastal Göran Fredrik Göransson. Firma loodi ning selle peakorter (nüüd Stockholmis) asus 2012. aastani u 20 000 elanikuga väikelinnas. Kompanii nimigi peaaegu kattub linna nimega. Firmal on kolm suurt tegevusala: kaevandus- ja ehitusseadmed, materjalitehnoloogia ja tööriistad. Tööriistad on tavalisest reeglina kõvasti kallimad, aga kasutajad on andnud neile kõrge hinnangu. Mis firma? Linnas asuval staadionil on peetud jalgpalli MM-finaalturniiri mängu, linna meeskond on tulnud riigi meistriks saalihokis.

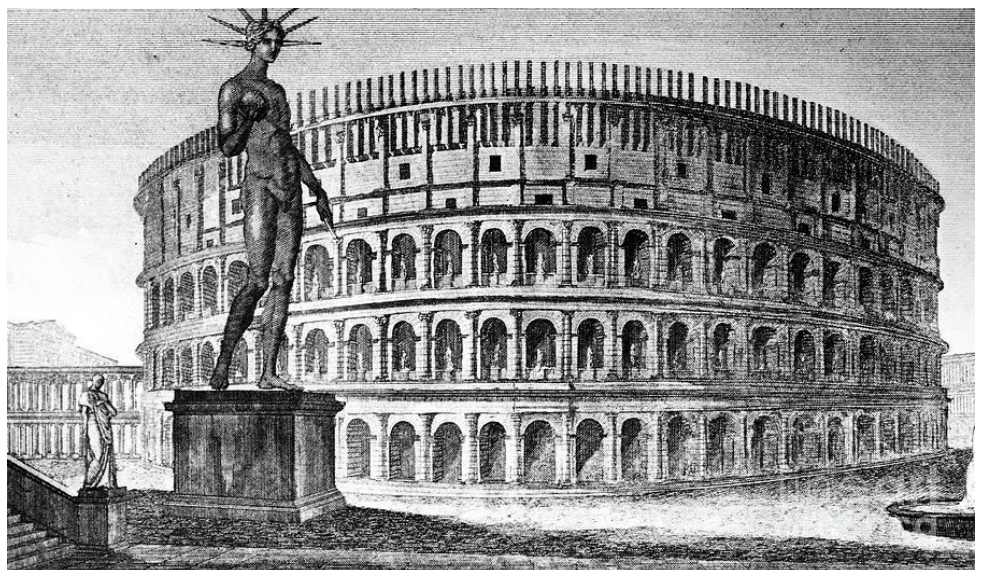
68. Vene päritolu Lõuna-Aafrika kunstnik Vladimir Tretchikoff (1913-2006) on osade hinnangute kohaselt üks maailma kõigi aegade edukaimaid kunstnikke. Tema kommertsedu aluseks on pildil nähtav maal (valminud 1952-53). Sellest valmistatud (ja müüdüd) reprobe hulk tagaski kunstnikuhärrale finantsilise muretuse. Mis nime kannab see maal?

69. Küsitav kompanii on saanud endale nime Ahvenamaa (ja ka Soome) läänepoolseima omavalitsuse järgi. Eesti turul tegutseb firma aktiivselt alates 1994. aastast. Mis nime kannab omavalitsus/firma? Näete ka osa logost.

70. Rooma Colosseumi hiilgeaegadel seisis hoone kõrval veelgi kolossaalsem pronksist kuju, mis oli 30 m kõrgune. Keda see uhke skulptuur kujutas? Kuju püstitamine algas küsitava eluajal.

71. Kelle poliitilise karjääri (sünd 1974) algusaegadest pärinevad järgmised faktid?

- 2005. aastal nimetas riigi president ta ühe regiooni asekuuberneriks;
- 2005-2006 oli ta riigi majandusminister;
- 2007 välisminister;
- 2007. aasta lõpust oli peaaegu aasta vältel oma riigi parlamendi esimees;
- Kuivõrd riigis kehtivate seaduste kohaselt saab presidendiks kandideerida vähemalt 35-aastane inimene, siis ei jätnud ta 2010. aasta valimistel võimalust kasutamata. Kogus aga vaid üle 6 % häältest ja edasi ei pääsenud.

72. Naised on hullud ..., vol. 1. 2014. aasta Sotši paraolümpiamängudel oleks suure tõenäosusega saanud võistelda ka Heather Mills ja seda Suurbritannia mäesuusakoondises. Vaatamata 45 eluaastale läks 1993. aastal mootorrattaõnnetuses jala kaotanud Millsil katsevõistlustel väga hästi. Kui aga paraolümpiakomitee esindaja tuli talle teatama, et ta peaks oma suusasaapa välja vahetama, olevat keevalise loomuga naine talle pikema jututa kallale karanud. Nii unistus puruneski. Mills on aga muuseas ühe armastatud rüütlikeisuses briti ekskaasa (abielus 2002-2006). Kelle?

73. Rohkem 60 aastat on igal kevadel avanud oma väravad üks Hollandis Lisse lähistel asuv lilleaed Kaheksa nädala jooksul käib 32 hektaril laiuvas pargis kevadlilli vaatamas ca 800 000 inimest. Neile pakuvad silmailu seitse miljonit tulpi, nartsissi ja hüatsinti. Mis nime see aed kannab?

74. Naised on hullud ..., vol 2. Eesti üks kallemaid abielulahutusi sai teoks pärast kaks aastat kestnud vaidlusi 2007. aastal, kui naisele jäi kaks korterit Tallinna vanalinnas (tollase väärtusega 8 mln krooni). Lisaks kanti naisele ühises äris osaluse loobumise eest pangaarvele 21 miljonit krooni. Mees võttis kanda ka kinnisvaraga seotud laenude maksmise ning kohustus kolme lapse ülalpidamiseks maksta kokku 15 000 krooni kuus. Milline oli paari ühine perekonnanimi? Pildil lahutusega kõvasti raha kaotanud meespool.

75. Selle USA osariigi nimi on kinnistunud ka popkultuuris - 1982. aastal Bruce Springsteeni samanimelise albumiga, mille tuntuim lugu kannab sama nime ning millelt võib mainida lugusid nagu „Atlantic City”, „Highway Patrolman” ja „Johnny 99”. 2013. aastal valmis Alexander Payne'i mustvalge mängufilm (peaosas Bruce Dern), mis keskendub isa ja poja suhetesse, kuid samas räägib ka sellest, kui oluline on tänapäeval mõelda väljaspool kehtivaid norme ning ka usust. Mis on ühendav nimi?

76. The Dearborn Independent oli Ameerika nädalaleht, mis asutati 1901. aastal, ent mille kõrgajad jäid ajavahemikku 1919-1927. 1925. aastal oli tiraažiks 900 000, millega omas segmendis jäädi alla vaid New York Daily Newsile. Edu taga oli ka oskuslik müügisüsteem firma esinduste kaudu. 1927. aasta detsembris ilmus aga ajalehe viimane number, kuivõrd antisemiitliku materjali avaldamine oli kaasa toonud mitmeid kohtuasju. Kes andis seda ajalehte välja?

77. See taevasinine läbipaistmatu mineraal on kalliskivina küll väheväärtuslik, aga oli hinnatud juba antiikajal. Kreekas-Roomas tehti sellest nii kujakesi kui kausikesi. Tänapäeval tehakse sellest nii ehtekive, kausse, laekaid ja peekreid, aga suurem osa materjalist läheb mosaiiktöödeks – kasutusel nii seinaplaatides, sammaste nikerdustes jm. Mis mineraal?

78. Kuidas nimetati neid prantslasi, kes elasid Alžeerias enne seda, kui viimane võitles välja iseseisvuse? Täpsustavalt: mõistega tähistatakse kõiki Euroopa päritolu inimesi, kes olid Alžeerias sündinud. Ühtlasi tähistab mõiste ka kuni 1956. aasta märtsini Tuneesias ja Marokos elanud prantslasi.

79. 2013. aasta novembris hukati USAs mürgisüstiga rassistist sarimõrvar Joseph Franklin. 63-aastase Franklini mehe hingele jäi 1970. aastate lõpus mitmete (peamiselt mustanahaliste) inimeste elud. Lisaks tunnistas mees, et tema tulistas 1978. aastal üht kirjastajat, kuivõrd viimase väljaandes avaldati nn rassidevahelist materjali. Kes on see Franklini ohver?

80. Pilguheit 1990. aastate süldimaastikule. Kümneni keskel asutasid Mihkel Mattisen ja Juss Tamm kahemehebandi, mis diskohuvilistele eestlastele kenasti mällu sööbis. Näiteks lugudega nagu „Sünnipäevalaul“, „Tants, mida tantsisime“, „See viis“ jt. Bänd pidas muusikamaastikul (pausidega) vastu 15 aastat. Mis ansambel? Kuigi nende nimi kattub ühe kultusliku inglase bändi omaga, on Mattisen seletanud, et nimi tuletati liikmete nimedest.

Vastused

1. Surmaorg (Death Valley)
2. Buckinghami palee aias
3. Signe Ratso, Peeter Ritso (Hoffmani tegelaskuju filmis „Midnight Cowboy“ kandis nime „Ratso“ Rizzo)
4. Monte Carlo
5. INXS
6. FIFA (Rahvusvaheline Jalgpalliliit)
7. Ermitaažist
8. Seoses teenistusega Prantsuse armees
9. Abraham Lincolni kuju tema memoriaalis Washingtonis
10. Seurasaari
11. Ludwig van Beethoven
12. Estonia
13. Harlem Shake
14. Kose-Uuemõisa
15. Said Aouita
16. Suur Pauk (the Big Bang)
17. Madrid
18. Elevant
19. Damaskuse värav
20. Michael Jackson „Thriller“
21. Microsofti uus veebibrauser Spartan
22. Eukalüpt
23. Struuma
24. Inka(liilia) (ka Peruu liilia)
25. Walter Zenga (Itaalia, 1990)
26. „Lumekuninganna ja igavene talv“ („Frozen“)
27. Taani
28. „Öö muuseumis“ („Night at the Museum“)
29. Tšiili
30. Yeltsin
31. Ilja Muromets
32. Pirados
33. Lake Placid
34. Genfi konventsioon
35. Tarvi (Tarrvi) Laamann
36. 8
37. „Lilled Algernonile“
38. Varssavi geto mälestusmärk
39. „Suured lootused“ („The Great Expectations“, Charles Dickens)
40. Vesuuv
41. Vabariigi Valimiskomisjon (nimetamata esimees Alo Heinsalu)
42. Tajine (tadžin)
43. Ameerika Filmiakadeemia presidendid
44. Antonio
45. Lissaboni Benfica
46. Batman
47. Kersti Sirel
48. Avril Lavigne (abikaasa on ansambli Nickelback ninamees)
49. Valdis ja Karlis Muižnieks
50. Hyperloop
51. Eskimo jäätis (šokolaadiglasuuriga jäätis)
52. Mansfield (Martha ja Jayne)
53. Veterano
54. Mees tõstis parema käe
55. Marc Forster
56. Kroonijuveelide varastamine Towerist
57. Juhani Salokannel
58. Vietnam ja Kambodža
59. Istvan Szabo
60. Bob Dylan
61. Jakob Hurt
62. Džeiraan
63. Svenska Dagbladet
64. Vetikad
65. Nicolas Maduro
66. Pisargaas
67. Sandvik
68. „Hiina tüdruk“ („Roheline naine“)
69. Eckerö (Line)
70. Nero
71. Arseni Jatsenjuk
72. Paul McCartney
73. Keukenhof
74. Hakomaa (Auri ja Margit)
75. Nebraska
76. Henry Ford
77. Lasuriit
78. Mustjalad
79. Larry Flynt
80. Jam